నిరుద్యోగి సాహసం

ఇసుకపల్లి లక్ష్మీనరసింహశాస్త్రి

"సుందర్రావుగారిల్లిదేనా అండి......"

మాటలు తడబడుతూ, వెర్రి మొహంవేసుకుని, కళ్లార్పకుండా నిలబడ్డాడు ఆనందం. ఎదురుగ్గా నిలబడ్డ ఆ యువతి మొహం చూస్తుంటే, ఆసందానికి దడా, ఆయాసం యెక్కువయినాయి. మొహం క్షణాల్లోకందిపోయింది. గుండె కలువేస్తూ గతుక్కుమన్నాడు.

'అహ, సుందర్రావుగారి,' అని మళ్లీ అందామనుకుని, యేమిటా రిపిటీషన్, అని తనలో తాను సమాధానపడి, యిదెవరిల్లండీ అంటే సరిపోదా అనుకుని అదీ మనస్సుకు నచ్చక, నేను గుంటూర్నుంచి వస్తున్నాను, అని ధీమాగా తనవిషయమే ముందుగా చెప్పటానికి నిశ్చయించుకున్నాడు, ఆనందం.

ఇంత అవస్థపడుతూ, మథనపడుతూ తబ్బిబ్బులయిపోతున్నా కూడా, ఆమె మాత్రం ఎల్లోరాసుందరిలాగ, చలనం లేకుండా అట్లాగే నిలబడేవున్నది. బట్టల కొట్టులో పెట్టిన బొమ్మా. నిజంగా మనిషేనా, అనే సందేహం, ఒక్కక్షణం మెరుపులాగ, ఆనందాన్ని ముందుకూ వెనక్కూ వూపేసి, మళ్లా రెండుకాళ్ళ

మీద నిలబెట్టేసింది. భూమిమీద పాదాన్ని గట్టిగా మోపేసి ధైర్యంగా, "నన్ను ఆనందం అంటారు". అని కళ్ళార్పుతూ పెదిమలు వెడల్పుచేస్తూ, అక్షరాల్ని సాగదీశాడు.

'అబ్బ, మగవాళ్ళల్లో కూడా యింత నాజూకువాళ్లుంటారు గామాలు' అనుకుని వసంత, బుగ్గసొట్ట బైటపెట్టేసింది. బనీనుతో సహా, బుష్షర్ట్‌కూడా, ఆనందం హృదయాన్ని గట్టిగా అద్దుకున్నాడు. రుమాలుతో, నుదురుమీద తడిని కసిగా అద్దేసుకుని, "సుందర్రావుగారున్నారా యింట్లో" అని ఆపళంగా ఒక్కగుక్కలో అనేశాడు.

ఊఁ అన్నట్టు తలవూపేసి యిట్టే గిర్రున లోపలికి వెళ్లిపోయింది వసంత. ఇంకా కనురెప్పలు మూతపడక మునుపే యింట్లోంచి రివ్వున ఓ పెద్దకుక్క బవ్ మని అరుపును ముందుకుపారేసి, చివాలున వచ్చిపడింది.

ఆనందం, "చచ్చార్రోయ్ బాబోయ్" అని ఓ పెద్దకేకపెట్టటానికి పెనుగులాడి చివ్వరకు నోటమాటలేకుండా ఉన్నవాడున్నట్టుగా కూలిపోయాడు.

'జాకీ' సన్నని గొంతుక యింట్లోంచి కుక్కకుమాత్రమే వినిపించింది. చెవులు క్రిందకు జారుస్తూ నాలిక పొడుగ్గా, సాగించి అటూ యిటూ ఆ వరండాలో పచార్లు చేస్తుంటే, తనచుట్టూ ప్రదక్షిణం చేస్తున్నట్లుగానే, ఆనందం తనకళ్లను రెంటిని ఆ కుక్కవైపుకే తిప్పుతూ ఆయాసపడుతున్నాడు.

'జాకీ యేంచెయ్యదండి...' అంటూ కుక్కతలను నిమురుతూ వుంటే, తన పొడుగాటి నాలుకతో వసంత వంటిని నాకుతోంది.

'ఇంతేం చెయ్యాలి, నా ప్రాణాలు తియ్యలేదంటావ్ అంతేగా' అని గట్టిగా అరవాలనిపించినాకూడా, ఆనందం తమాయించుకుని, అవును ఏంచెయ్యదు అని సణిగాడు.

'డాడి యిప్పుడే వస్తారు. ఇలా కూర్చోండి...' అని ఓ పెద్ద సోఫాసెట్టును చూపించింది.

ఉన్నచోటునుంచి లేవటం యెట్లా! ఓమూల ఆ కుక్క రెండుకళ్లూ తనమీదే వున్నాయే, అప్పుడప్పుడు బవ్‌మని గుండె అదరకొట్టేస్తోందే, ఓ వేళ సాహసించి లేచినా, ఆసోఫాసెట్టులోకూర్చోటం యెట్లా! ఆ పక్కనేగా కుక్క నిటారుగా నిలబడివుంది. అని యింకా ఎన్ని ఆలోచనలు వచ్చినా, లేవటం తప్పనిసరే అయింది. ఆనందం లేచి నిలబడ్డాడో లేదో అప్పుడే ఆ కుక్క బవ్‌మంది, తనను మరిచేపోతాడేమో అన్నట్లు.

'జాకీ యేంచెయ్యదు...' అనితనలో తానే అనుకుని, ముందుకువచ్చి, సోఫాలో కూలబడ్డాడు. ఆ క్షణంలో అతని ఆలోచనలన్నీ, తన ప్రాణరక్షణ మీదే కేంద్రీకరింపబడ్డాయి గాని, ఉద్యోగంమీద మాత్రంకాదు. ఆ 'జాకీ' క్షణం ఒకచోట నిలబడదు. ఆనందం ఎదురుగా వచ్చేసి యిట్టే బుష్‌షర్టు కాలుతోలాగుతోంది. నోటితో, పాంట్‌ను గుంజుతోంది. ఇప్పటికీకూడా 'జాకీ యేమిచెయ్యదు' అనే అభిప్రాయమే ఆమెకువుంది. ఆమెవంక చూస్తేమాత్రం ఆమాటే మళ్లీ అంటుందని, తల వంచుకుని, ఆనందం, తనధైర్యాన్ని ప్రదర్శించటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. తనను ఒట్టి పిరికివాడని అనుకుంటుందేమో అని మొదట్లో బాధపడ్డా అనుకుంటే అనుకుంటుందిలే అని మళ్లీ ఒప్పేసుకున్నాడు

ఇంక కొంచెంసేపు ఆ కుక్క తనను వేధించటం సాగిస్తే, ఏంచేసేవాడోయేమో గాని, యీలోగానే సుందర్రావు వరండాలోకి రానేవచ్చాడు.

'జాకీ గెటిన్... ఊఁ ...' అంటూ కుక్కవీపుమీద గట్టిగానే చరిచాడు, సుందర్రావు.

సుందర్రావు సహకారానికి ఆనందం లోపల లోపల యెంతగానో సంతోషించాడు.

'ఊఁ...' కనుబొమ్మలు పైకి ఎగరేస్తూ, ఆనందంవైపుకు చూశాడు, ఎవరునువ్వు, ఏమిటి కథ అన్నట్లు.

ఆనందం ధైర్యాన్ని పుంజుకుని, లేచి నిలబడ్డాడు. రెండుచేతులూ కలిపి నమస్కారం చేశాడు.

తలుపు పక్కన నిలబడ్డ వసంత ఫక్కున నవ్వింది. 'దట్సాల్ రైట్...' గద్దించాడు సుందర్రావు, ఆనందం మొహంలోకి చిరాకుగా చూస్తూ.

మీ అమ్మాయి నవ్వుతుంటే, నన్ను గదమాయిస్తారేమిటండీ అని స్వగతం చేసుకుని, పక్కజేబులోంచి కవర్ను యిట్టే తీసేసి, సుందర్రావు చేతిలో పెట్టాడు.

మొహం చిటచిటలాడిస్తూ, ఆనందం వైపుకు ఎగాదిగాచూస్తూ, కవరును బర్రున చించేసి, లోపల కాగితాన్ని చిర్రునలాగేసి, కళ్లు చిన్నవిచేసుకుంటూ అప్పుడప్పుడు కళ్ళజోడు, కళ్లమీద నుంచి లాగేసి, నుదురుమీద పెట్టేసి, గబగబ చదివేస్తున్నాడు.

'ఆ! ఆ!...' అని సుందర్రావు అనుకుంటుంటే, ఊఁ... ఊఁ అని ఆనందానికి మూలుగు ప్రారంభం అయింది.

'ఆరి పిడుగా! నువ్వటోయ్!'...అని సుందర్రావు అనేసరికి ఆనందం హడలిపోయాడు. ఆ ధ్వనికి, అతనిచెవులు గింగురుమన్నాయి. ఇందాక కుక్క ప్రాణాలు తీసేటంతపనిచేసింది, ఇప్పుడు నిజంగా యీయన ప్రాణాలు తియ్యనే తీశాడు అని ఆనందం దద్దరిల్లిపోయి, 'ఆ...నేనే...'

'నేనేనండి' ... అన్నాడు పెద్దగా ఆయాసపడుతూ. సుందర్రావు పెద్ద పెట్టుననవ్వాడు. ఆనందంకూడా అట్లాగే నవ్వాలనుకున్నాడు కాని వెకిలిగా

వుంటుందేమోనని కొంచెం మెల్లిగా నవ్వుతూ, 'మొన్నే ప్యాసయ్యాను...' అంటూ ఏదో చెప్పబోతుంటే. 'అంతా రాశాడుగా... అమ్మాయ్ మనింటి కెవ రొచ్చారో కనుక్కో' అన్నాడు, కూతురిని పిలుస్తూ. సమాధానంకూడా ఆయనే చెప్పుకున్నాడు. 'నీకు తెలీదులే, నా స్నేహితుడు నా చిన్ననాటి స్నేహితుడు అతని సన్ వచ్చాడు. ఐ యామ్ వెరీ హేపీ...కూచ్చోవోయ్, ప్లీజ్ సిడౌన్ అసలు మీ ఫాదర్‌కీ నాకూ యెన్నేళ్ల నుంచి పరిచయమో తెలుసా, తెలుసా అంటః యు డోంట్ నో... మా పెద్ద మ్మాయిలేదూ. అరుణ...నీకు అరుణ సంగతికూడ తెలీదుగా...అమ్మాయి.. చలమయ్య ఎక్కడచచ్చాడు' అంటుండగానే, చలమయ్య ట్రేలో రెండు కాఫీ కప్పులు తీసుకువచ్చి యిచ్చాడు.

'మా చలమయ్య చాలామంచివాడు... సుందర్రావు ఓ కప్పును, ఆనందానికి అందిచ్చాడు.

'అవునయ్య..' అంటూ చలమయ్య తలవూపాడు.

'అవునుగాని, సర్వేశ్వర్రావు సంగతి యెప్పుడైనా చెప్పానా, నీకు చెప్పలేదు. నాకు తెలుసు, ఆయన నాబాల్యస్నేహితుడోయ్, చిన్నప్పుడు మేమిద్దరం గోలీలు ఆడుకునేవాళ్లం...'

'మీరు గోలీలు ఆడటమేటండీ' చలమయ్య పకాలున నవ్వాడు.

సుందర్రావు కోపంగా యిట్టే చూడగానే, చలమయ్య బిత్తరుపోయి, చప్పున పెదిమలు బిగించేశాడు.

'మీ రెంతమంది అన్నదమ్ములు,అప్ప చెల్లెళ్లూ...అవునుగాని...నువ్వేం భయపడవద్దు' నీకు ఉద్యోగం యేదో ఒకటి యిప్పిచ్చేస్తాను. తెలిసిందా, ఏమంటున్నాను... అర్థం అయిందా...' సుందర్రావు లేచినిలబడ్డాడు.

ఆనందంకూడా నిటారుగా నిలబడ్డాడు.

'నువ్వు కూర్చోవోయ్ నువ్వు లేవటమేంటి...ఒరేయ్ చలమయ్యా, మనగెస్ట్ రూముంది గదా, ఏది అదే ముందు గదోయ్. ఆనందం...ఏమిటి ఆనందం 'పేరు బాగాలేదోయ్, ఆనందం యేమిటి నా మొహం ఆడ అయింది తెలీదు మగ అయింది తెలీదు, ఆనందరావు అంటాను నువ్వేమీ అనుకోవుగదా, నీ పేరు ఉంచాగదా...ఇప్పుడు ఏమిటి చెబుతున్నాను...ఊ... నువ్వు ఆ గదిలో వుండిపో... అంటే యిక్కడే నీ మఖాం ...సుందర్రావు చరచరా లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆనందం సూట్‌కేసు చేతిలోకి తీసుకోగానే, బెడ్డింగు చలమయ్య నెత్తిన పెట్టుకున్నాడు. ఒక అడుగు ముందుకు వేశాడో లేదో, కుక్క రివ్వును వచ్చేసింది. ఆనందం సూట్‌కేసు చేతిలోంచి జారి, తన కాలి చిటికినవేలుమీదపడి, ఆనందాన్ని చిందులు తొక్కించింది.

చలమయ్యా అదేమాట...జాకీ ఏమి చెయ్యదండీ...

ఇంకేం చెయ్యాలంటావ్...ఇప్పుడు చేసింది చాలదూ అని ఆనందం భావం అయితే పైకిమాత్రం, అవును ఆకుక్క యేమీచెయ్యదు, అని నిఖచ్చిగా అనెయ్యాల్సిందే! తీరా రూములోకి వెళ్ళేటప్పటికి, చిటికినవేలు పొడుగు బాగానే తగ్గిపోయింది. మళ్లీ గుమ్మంముందు కుక్క తయారు.

'అయ్యగార్ని అడిగి మందుతీసుకొస్తా' అంటూ చలమయ్య వెనక్కు తిరిగేటప్పటికి చలమయ్యచేతిని గట్టిగా పట్టుకుని, 'యిదిగో యిది ఫస్ట్‌ఎయిడ్ బాక్స్ సూట్‌కేసుగాదు. యిది మందులపెట్టె తెలిసిందా, నేను వేసుకుంటాగాని, నువ్వు యెవ్వరితోను యేమీ చెప్పొద్దు. నువ్వు యీ కుక్కనుమాత్రం నీతో తీసుకువెళ్ళుదూ...'అన్నాడు ఆనందం కాలి చిటికినవేలును గట్టిగా చేతిబొటనవేలుతో రుద్దుతూ.

'ఈ కొత్తయ్యగార్కి కుక్కంటే తెగని భయం ...' అనుకుంటూ జాకీని వెంటపెట్టుకుని లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు చలమయ్య.

ఈ రోజుకు గండం గడిచి బైటపడ్డట్టే, అనుకుని తృప్తిగా ఆ రాత్రంతా నిద్రతో గడిపేశాడు. ఏ కలా రాలేదు.

భళ్లున తెల్లారేటప్పటికి ఆనందం కంటికి ఎదురుగా కుక్క కనిపించింది. కళ్లుతుడుచుకుని కళ్లార్పుతూ, తేరపార చూశాడు. ఛీ కుక్కకాదు. అది కేవలం తన భ్రమే అయినా ఏమిటా భయం, ఓమూల అందరూకూడా 'జాకీ యేం చెయ్యదు' అంటుంటేకూడా అనుకున్నాడు

వసతి బాగానేవుంది. ఉద్యోగ ప్రయత్నానికివచ్చినవాడికి యీ మాత్రం అండ దొరకటం, అందులో యీ మహా పట్నంలో...గొప్ప జాతకమే. అసలు అయినా నీలకంఠ సోమయాజులు చెప్పనే చెప్పాడుగద. బుధమహాదశ నడుస్తోందని. బాగానేవుంది అని తనలో తాను ఎన్నెన్నో ఊహించుకుంటూ మురిసిపోతున్నాడు.

తెల్లవారటం ఆలస్యం, చలమయ్య కాఫీకప్పుతో హాజరవుతాడు. షేవింగు పూర్తికాకమునుపే, "నీళ్లు తోడానయ్యగారు" అనేవాడల్లా "నీళ్ళు తోడనండీ" వరకువచ్చి, "నీళ్లు చల్లారిపోతున్నాయి" దాక అనేసి గిర్రున తిరిగి వెళ్ళిపోతున్నాడు చలమయ్య. రోజురోజుకీ మార్పును చూపిస్తూ ఏమిటి వీడి ధీమా నా పనయ్యేదాక ఆగలేడు, ఆనందం గట్టిగానే మందలిద్దామని అనుకున్నాడు.

'ఏంటి, యిక్కడ నీకేమీ యిబ్బందేమీలేదుగా. వేళకు అన్నీ వస్తున్నాయా? ఇదిగో నువ్వేమి మొహమాటపడవద్దు. తెలిసిందా? నాకు లక్షా తొంభై పన్లుంటాయి...ఓ చలమయ్యా!...యీ అబ్బాయికి అన్నీ చూస్తున్నావా...ఓ ఆనందరావు, నీకేదైనా కావాలసివస్తే, నన్నడిగేవోయ్ డైరెక్టుగా...నీ ఉద్యోగం సంగతంటావా చూస్తున్నా, వచ్చేస్తుందిలే. ఇవ్వాళకాకపోతే, నాలుగు రోజులు ఆలస్యం అయినా, నీకు మించిపోయిందేమిటి ?...ఏమిటి! ఏమిటి ఏమిటో చెప్పబోతున్నావ్ చెప్పేసెయ్యి ...' సుందర్రావు రెండుచేతులు వెనక్కుపెట్టేసి, ఆనందం మొహంలోకి చూస్తూ నిలబడ్డాడు.

'నేను చాలా మొహమాటస్థుణ్ని, చెప్పుకోవటానికి నాకు నిజానికి బిడియంగానే వుంది. మీరు నన్ను ఆదరించి, ఎంతో సహాయపడుతున్నారు. ఎన్నాళ్ళని యిక్కడ వుండటం అనేది మీరుకూడా ఆలోచించాల్సిన విషయమే. అన్నీ తెలిసినవారిముందు నేను యేం చెప్పినా వెలితిగానే వుంటుంది. నన్ను అభిమానంగానే, వుంటానికి మీరుకూడా సహాయపడాలి. ఉద్యోగ విషయంలో మీరు ప్రయత్నం చెయ్యటంలేదనటం సాహసమే అవుతుందని నాకుతెలుసు. అయితే ఉన్న పనులవత్తిళ్లలో యీ నా చిన్న విషయం, మీకు పదేపదే గుర్తుకు రాకపోవచ్చనిమాత్రం నేను భావించటంలో తప్పేమీ లేదనుకుంటాను. మీరింతవారు నాకు అండగా వుంటుంటే, నాకు వచ్చినలోపము యేమీ లేదుగాని, నా స్వశక్తిమీద నేను వుండగలుగుతున్నాను అనే ఆత్మవిశ్వాసం, నాకు కలుగచెయ్యమని మాత్రం మిమ్మల్ని చాలాచాలారిక్వెస్టుచేస్తున్నాను..." చాలా నింపాదిగా, నిదానంగా, మాటలు కామా, ఫుల్‌స్టాపులదగ్గర, ఆపి ఆపి, ఆనందం సుందర్రావు మొహంలోకిఆశగాచూశాడు.

సుందర్రావు ఒక్కక్షణం బిత్తరుపోయి, అట్లాగే నిలబడిపోయాడు.

"నువ్వు చాలా కాలాంతకుడివి. నా సర్వేశ్వర్రావును మరిపించావోయ్. ఎంత చక్కగా మాట్లాడావ్. చిన్నప్పుడు మీ నాన్నకూడా యింతే !—నీ భావం నాకు అర్థమయింది. నేను చూస్తాగాని, ఆ విషయమేమిటో, మళ్ళాఉద్యోగ విషయం మాత్రం నాకు గుర్తుకుతెచ్చి నన్ను అవమానించవద్దు..." సుందర్రావు వెనక్కితిరిగాడు.

"క్షమించాలి...అవమానంయేమిటి." అని ఆనందం అంటుండగానే, సుందర్రావు లోపలికి వెళ్లనే వెళ్ళాడు.

'ఏం చలమయ్యా, ఏంటి యివ్వాళ హుషారుగా వున్నావ్ ....' ఆనందం రెండు చేతులను, పాంట్ జేబుల్లోకి పోనిచ్చి, తలయెగరేస్తున్నాడు, ఏమిటి విశేషం అన్నట్టు.

'ఏంలేదండి...చిన్నమ్మగార్ని చూట్టానికి వస్తారండి యివ్వాళ...' చలమయ్య నవ్వుతూ అన్నాడు.

'అట్టాగా, అవుతే నే ముందరగానే తప్పుకుంటే మంచిది, చివాలున లేచి నిలబడ్డాడు

'అయ్యగారు, చిన్నయ్యగారు, మీరు తప్పక యీడనే వుండాలి. పెద్దయ్యగార్కి అండగా ఉంటుంది పాపం చిన్నమ్మాయిగారి పెళ్లికోసమని, దిగులు పడిపోతున్నారంటే నమ్మండి. అమ్మగారవుతే పైకి అట్టా వుంటున్నారుగాని. ... అబ్బబ్బ తలుచుకొంటే భయమేస్తుంది..' కళ్లు అద్దుకున్నాడు చలమయ్య.

కాసేపు బిత్తరపోయాడు ఆనందం.

'ఏమిటి యింతచేటుగా బాధపడుతున్నావు... చలమయ్యా, ఏదీ నావంక చూడు. ...'

'చిన్నయ్యగారు ... నే నో మాట చెపుతా, మళ్లీ యెక్కడా అనకండీ...'

'చెప్పవోయ్ ఏమిటా సస్పెన్స్!...' అసహనాన్ని తీవ్రంగా ప్రదర్శించాడు ఆనందం.

'ఎన్ని సంబంధాలు వచ్చినాకూడా ఒక్కటీ కుదరటంలేదండీ. అయ్యగారి హోదాచూసి బోలెడంత డబ్బు అడుగుతున్నారండి...మనలోమాట నేను చెప్పకూడదనుకోండి...అయ్యగారు గొప్పలకు పోతారండి. దాంతోనే చిక్కొచ్చిపడుతుంది. అందరూకూడా, అయ్యగారిదగ్గర యెంతో డబ్బుందని అనుకుంటారండి...నిజం నాకు తెలుసుగాదండీ...ఇంకా మీకు తెలీదుగాని, పెద్దబ్బాయిగారే అసలు అయ్యగారి మనస్సు పాడుచేసింది. అదొక పెద్దకథ.....'

'ఆపాపు, అసలు నాదే ఓ కథ. అందులో మళ్లీ యింకోకథతో నిండా మునిగివున్నాం. మూడోకథ కూడానా... ఆపేసెయ్యి .... నేనిక్కడికి వచ్చింది ఉద్యోగంకోసం. నాకింకా వేరే వ్యాపకాలు యేంలేవు. తెలిసిందా. ఇప్పుడే అర్జంటుగావెళ్ళి ఒకాయన్ను కలవాలి...

నేవెళుతున్నాగాని....నువ్వు జాగ్రత్త.' నవ్వుకుంటూ గడపదాటాడు ఆనందం.

రాత్రి చాలా పొద్దుపోయింది. ఆనందం దిగాలుపడి నుదురుమీద అర చెయ్యిని ఆనిచ్చి, చాలా ఆందోళన పడుతున్నాడు. ఎన్నిచోట్లకని వెళ్లినా, అంతా చుక్కెదురే! ఇంటర్వ్యూలో ఫెయిల్ అవడానికి కారణం యేమీలేదే! వాళ్లువేసిన తప్పుడు ప్రశ్నలన్నింటికీ సూటిగా సమాధానం చెప్పేనే! అసలు సూటి సమాధానాలు చెప్పటమేతప్పేమో ఇన్నేళ్లు కష్టపడి చదివిన చదువునంతా, ఎవడో నాలుగు ప్రశ్నలువేసి, ఇట్టే తీసి పారేస్తాడా! మన తెలివితేటలు ఆ చవట బుర్రలకు అర్థం కాలేదనుకుంటేతృప్తిగా వుంటుందా, ఆ మేధావుల ముందర, ఈ మట్టిబుర్ర పనికిరాలేదనుకుంటే సరిపోతుందా? అని ఆలోచనలను రాచిరంపాన పెడుతున్నాడు, అందరూ తలొకమాట. ఏది నమ్మేటట్టు! నమ్మక చేసేదేమిటి! ఒక బ్యాంకులో గుమాస్తా ఉద్యోగానికి అయిదువేలు లంచం యివ్వాలంటే, నమ్మటానికి వీల్లేకండానే వుంది. ఓవేళ నిజమని రుజువయినా, అంత డబ్బేది! అన్నట్టు జేబులు ఖాళీ అయినాయిగా, మళ్లీ మనిఆర్డర్‌వచ్చేదాకా, యిల్లు కదిలే పనేలేదు. సుందర్రావుగారు, సుందర్రావుగారు అని ఒకటేస్మరణ. ఆయన దగ్గరకు వెళ్లటంఆలస్యం,అపాయింట్‌మెంట్ ఆర్డర్, జేబులోంచితీసి, అమాంతం చేతిలో పెట్టేస్తాడనుకున్నాడు మానాన్న పిచ్చినాన్న! మనసహనం పరీక్షచేయటం ఒకందుకు మంచిదేగాని, నాన్నను మాట మాటకు డబ్బు పంపించమని రాయటానికి మనసొప్పటంలేదే! మిస్టర్ లూథర్ యిచ్చిన రికమెండేషన్ లెటర్ ను మహమ్మదాలీగారికి చూపిస్తే, ఆయన యాదగిరిగార్కి ఫోన్‌చేసి చెపుతాడు. ఆ 'నరసింహస్వామి' కటాక్షించి

ఇంటర్వ్యూబోర్డుమెంబరు చెవులోఊదితే, నన్ను ఆట్టే విసిగించే ప్రశ్నలు యేవీ వెయ్యక, 'నీ పేరేమిటిః నువ్వేం చదువుకున్నావు' అనే రెండు జటిల ప్రశ్నల్ని ఝళిపించి, నన్ను సెలెక్టుచేస్తారు. ఆహా! ఎంత చక్కగావుంది ఎడ్‌మినిస్ట్రేషన్ః వీళ్ళందర్నీ ఓసారి నేను చుట్టుముట్టిరావాలి! చంపావు పోః ఇల్లు కదలటం యెట్లాగాఅని, నేను ఉక్కిరిబిక్కిరవుతుంటే, వీళ్లందర్నీ కలవాలంటే అయిందన్నమాటే మనపని. ఇది అయ్యేది కాదు పెట్టేదికాదు, పదిరూపాయల కోసం పరువు పోగొట్టుకుని 'దేహి' అని చెయ్యి జాచేదానికంటే చప్పగా ముసుగుపెట్టుకుని పడుకుంటే మంచిది. ఇలాంటి ఇంటర్వ్యూలు ఎన్నితప్పినాయి, యింకా యెన్నింటికి హాజరు కావలసివస్తుందో, అప్పుడే యేమయింది! ఇన్‌సల్ట్. యం. ఏ ప్యాసయి, మామూలు గుమాస్తాకోసం, యస్. యస్. సి. వాళ్లతోపాటు, అంతసేపు ఆ గేటు ముందర పడిగాపులు కాస్తున్నాడంటే, నిరుద్యోగ సమస్య యెంతతీవ్రంగా వుందో యింకా చెప్పాలా! ఏమయినా యింకోళ్ల సంగతి మనకెందుకు, యీ సుందర్రావుగారి పలుకుబడేమిటో యీ దెబ్బతో తేల్చేస్తా! తనలో తాను రకరకాల ఊహించుకుంటూ శరీరాన్ని పెంచుకుంటున్నాడు ఆనందరావు!

చలమయ్య కాఫీకప్పు గదిలోకితీసుకు వచ్చింది ఆనందం గమనించనేలేదు. 'చిన్నయ్యగారు' అనే పిలుపు ఆయనకు వినబడలేదు. నిజంగానే, నిండాముసుగు పెట్టి పడుకున్నాడు ఆనందం. దుప్పటి దట్టంగా వుండటంవలన, సూర్యకిరణాలు సూటిగా వచ్చేసి, మధ్యలో ఆగిపోయినాయి.

సుందర్రావు పైకి డాంబికంగా కనిపించినా, మనస్సు విలవిలలాడుతూనే వుంది. ఓమూల కూతురిపెళ్లి సమస్య కలవరపెడుతోంది. ఇంకొకవైపు సర్వేశ్వర్రావుగారబ్బాయి ఉద్యోగంకోసం వచ్చి, గుండెలమీదనాట్యం చేస్తున్నాడు. మళ్లీ ఆఉత్తరం చదువుతుంటే, సుందర్రావు వళ్లుఝల్లుమంటోంది... 'ఈ బీద పాతస్నేహితుణ్ని మరవవని, మా అబ్బాయికి తప్పక ఏదో ఉద్యోగం యిప్పిస్తావని, గంపెడాశతో నీ దగ్గరకుపంపుతున్నాను. నువ్వు తలుచుకుంటే, యిదొక పెద్దవిషయంకాదని, నాకు తెలుసు. పెద్దకుటుంబీకుణ్ని, యిక్కడ మేము యేవిధంగా గడుపుతున్నామో, నేను ప్రత్యేకించి రాయటం అనవసరం.'

పాపంః నామీద యెంతో ఆశపెట్టుకుని పంపించాడు. ఎంత ప్రయత్నం చేసినా కుదరటంలేదే. ఆనందం నన్ను గురించి యేమనుకుంటున్నాడో యేమో! అనుకుంటూ సుందర్రావు, ఆనందంగది వైపుకు నడిచాడు.

'చలమయ్యా...!'

'అవునయ్యా, పొద్దుగాల నుంచి, చిన్నయ్యగారు లేవలేదండీ...'

ఈమాటలు కాస్త ఆనందం చెవిదాకా రాగానే, అమాంతం ముసుగుతీయగానే, యెదురుగా, సుందర్రావు సాక్షాత్కారమయ్యాడు. మళ్లా ముసుగువేసుకోవటానికి మనసొప్పటంలేదు. చప్పున లేవటానికా, వెనకాడుతున్నాడు.

'ఏమిటి ఆనందరావు. యింకా పడుకునే వున్నావ్.' జాలిగా, ఆప్యాయంగా కరుణగా, సుందర్రావు నోటినుంచి వినటం, ఆనందంకు యిదే మొదటిసారి.

'అబ్బే యేంలేదండీ...వంట్లో బాగా లేదు'

వద్దని అనుకుంటూనే, అనుకుంటూనే అనేశాడు ఆనందం. చప్పున నాలుక కరుచుకున్నాడు.

'ఏమిటి, ఫీవరా! ... చలమయ్యా, ...డాక్టర్ నిత్యానందానికి ఫోన్‌చెయ్యి. నే మాట్లాడతాను..."

'జొరం కాదండీ...'

'మరి...'

'వంట్లో బాగాలేదని అబద్ధమాడితే, తప్పక డాక్టరుచేత యే ఇంజక్షనో పొడిపించటము ఖాయము. గిర్రున ప్రదక్షిణాలు చెయ్యాలసినవాన్ని, చప్పగా గదిలో ముసుగుపెట్టుకు పడుకోవటానికి, గల కారణాలు యేరకంగా చెపుతే, సుందర్రావు నిజంగా బోల్తాపడతాడుఅని యెంత ఆలోచించినా బుర్రకు తట్టటం లేదు. డబ్బులులేవు అందుకనే యింట్లో వుండిపోయాననే నిజాన్ని, చస్తే చెప్పకూడదని నిర్ణయించుకుని, బద్ధకంగా లేచినిలబడి, ఆవలించి, 'యివ్వాళ యెవ్వర్నీ కలవాల్సింది లేదండీ అంటకనే..:'అంటూ సుందర్రావు మొహంలోకిచూసి చప్పున ఆపేశాడు ఆనందం.

సుందర్రావు, నిబ్బరంగా, బింకంగా, కళ్లార్పకండా చూస్తూ, కళ్లల్లో సుడులు తిరుగుతున్న వాటిని కిందపడకండా విశ్వప్రయత్నం జేస్తున్నాడు.

'ఆనందరావ్! ఐయామ్ సో సారీ! ...నీమీద పూర్తిగా సింపథీస్‌వున్నాయి, కాని, యింకా కొంత టైము పడుతుందనుకుంటాను. నువ్వు డిస్పైర్ కావద్దు. ఉద్యోగంరాందే మాత్రం నువ్వుయింటికి వెళ్ళవు. నేను వెళ్లనీను...'కొంచెం ఉద్రేకంగా మాట్లాడాడు సుందర్రావు. క్షణంలో గిర్రున తిరిగి వెళ్లిపోయాడు.

ఆనందానికి పూర్తిగా అర్థమయిపోయింది. తన అసమర్థత, అశక్తత, సుందర్రావుగారు పూర్తిగా గ్రహించాడని తెలుసుకున్నాడు. తనమీద సానుభూతి చూపటానికి, సుందర్రావు చేసిన ప్రయత్నం, ఆనందానికి ఎబ్బెట్టుగా వుంది. తనమీద సానుభూతి చూపించే యేవ్యక్తినైనా సరే, ఆనందం, సహించలేడు తన వ్యక్తిత్వానికి, ఆత్మాభిమానానికి పెద్ద దెబ్బ, అని అవమానంతో ఆ క్షణంలో కుంగిపోయాడు. ఏం

చెయ్యాలో తోచక, అక్కసుగా దుప్పటిని విదిలించి అవతల పారేశాడు.

'వేన్నీళ్లు పెట్టానండి ...' అంటూ మామూలుగానే చలమయ్య వచ్చి చెప్పాడు.

ఇప్పుడున్న మంటకు, చన్నీళ్ళే మంచిదిలే అనుకుంటూ, యీసారి మళ్ళీ వేన్నీళ్ళు పెట్టానండి అని మాత్రం అనక అంటూ హెచ్చరించాడు.

బైటకు వెళ్ళటానికా వీల్లేని పరిస్థితి, యింట్లో వుండటానికా మనస్కొప్పటం లేదు. చిర్రుబుస్సులాడిపోతున్నాడు. కుక్క రెండు మూడుసార్లు తొంగిచూసి పోతోంది. ఆనందం, మహాకోపంగా, చూపుడు వేలుతో, 'గెటిన్, డోంట్ డిస్టర్బ్' అని కుక్కతో మనిషిని గదమాయించినట్టు గదమాయించాడు. కుక్క చెవులను కిందకుదించేసి, తోకను జారేస్తూ, ముడుచుకుని, మెల్లిగా లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

'చిన్నయ్యగార్కి యెంత ధైర్యం వచ్చింది' అని లోపల లోపల సంతోష పడ్డాడు చలమయ్య.

చలమయ్య మొహంలో మార్పును, ఆనందం, ఓ కంట కనిపెట్టాడు. ఆనందం ధోరణిలో అదోలాగ వచ్చిన మార్పును కనిపెట్టి, మెదలకండా, కాఫీ యిచ్చి, చక్కాపోయాడు. మధ్యాహ్నం పోస్ట్‌మన్‌వచ్చి వెళ్ళిపోయాడే కాని, మని ఆర్డర్ మాత్రం రాలేదు. ఆనందానికి వెర్రెత్తిపోతోంది. చలమయ్య రెండు మూడుసార్లు ఆనందం రూమువైపుకు వచ్చి తొంగిచూసిపోతున్నాడు. ఆనందం చూసీ చూడనట్టుగా వూరుకున్నాడు. చలమయ్య మనస్కాగటంలేదు. సరాసరి లోపలికి వచ్చేసి రెండుచేతులు కట్టుకుని నిలబడ్డాడు. వెనకాలే కుక్క కూడా తోకాడించుకుంటూ వచ్చి నిలబడింది.

'చిన్నయ్యగారు, మీరు కోప్పడకండా వుంటే, ఓ మాట చెపుతాను...' మొహం యింత చేసుకున్నాడు చలమయ్య.

'చలమయ్యా, నీ మీద నాకు కోపం ఏమిటి చెప్పు ... నేనా ఉద్యోగానికి వచ్చినవాన్ని, నామీద అందరూ సానుభూతి చూపించాల్సిందే. నువ్వు కూడా ఏదైనా అనచ్చు. తప్పేంలేదు. నన్ను ఎగతాళి చేస్తున్నావని మాత్రం నేనను కోన్లే. నువ్వు కూడా రెండు కంటిబిందువులు రాల్చు...' ఆనందం, నిదానంగా, వ్యంగ్యంగాను అన్నాడు.

'బాబ్బాబు ... అంతమాట అనకండి... పెద్దయ్యగారి మనస్సు మీకు తెలీదు ... కుమిలిపోతున్నారంటే నమ్మండి ... ఇప్పటికి పన్నెండుగురు పెళ్ళికొడుకులువచ్చి చూసిపోయారు, చిన్నమ్మాయిగార్ని. ఆ అమ్మాయిగారు యెంతగా బాధపడుతోందో మీకు తెలీదు. పైకి చెప్పలేక లోపల లోపల అణచుకోలేక, అవమానంతో కుంగిపోతోంది. మొన్న వచ్చినవారు పది వేలు కట్నం అడిగారు. పెద్దయ్యగారి దగ్గర పదివేలుకాదుగదా, పదివందలు కూడా లేవండి ... ఎట్టా పెళ్ళిచేస్తారో యేమ్మో ! దిగులుపడిపోతున్నారు ... మీరు తలుచుకుంటే ...' చప్పున ఆపేశాడు చలమయ్య.

పరధ్యానంగా వింటున్న ఆనందం ఒక్కసారి త్రుళ్ళిపడ్డాడు. 'ఏమిటి పది వేలా ... నేను తలుచుకుంటేనా ! నీకేమైనా మతిపోయిందా ... అంత డబ్బు నా దగ్గరేవుంటే యీ ఉద్యోగంకోసం దేబరింపు దేనికి' అని మనస్సులో అనుకుని, చప్పున మొహం వెడల్పుచేసుకుని, 'పెద్దయ్యగారున్నారాయింట్లో' అన్నాడు ఆనందం, చివాలున లేచినిలబడి.

'గదిలో ఒంటరిగానే కూచున్నారండీ ! ...' అని చలమయ్య అంటుండగానే, గభాలున, చలమయ్యను, కుక్క మీదకు నెట్టినట్టుతోసేసి, సుందర్రావు గారి గదిదగ్గరకు వెళ్లాడు.

'మే ఐ కమిన్ !' ... స్టైల్‌గా ఆనందం, తలుపుదగ్గర నిలబడ్డాడు.

'ఆ !' అంటూ తలపైకెత్తి చూశాడు.

'నువ్వుటోయ్ ఆనందం' అని మనస్సులో అనుకుని 'రా' అంటూ సన్నగా, నీరసంగా అన్నాడు సుందర్రావు.

'నేను మీ యింటికి వచ్చింది కేవలం ఉద్యోగంకోసమే అని మీరు అనుకుంటే, చాలా పొరబడినవారవుతారు. నాకు ఆత్మాభిమానం, అన్నిటికంటె విలువైనది, ప్రియమైనది అని అదివరకే మనవి చేసుకున్నాను. నన్ను చూసి జాలిపడటం, నా మీద సానుభూతి ప్రదర్శించటం, నేను ఊహించలేని విషయాలు. అసలు అవి నాకు గిట్టవు. ఇన్నాళ్ళబట్టీ మీ యింట్లోవుంటూ, మీ విషయాలు యేవీ నేను తెలుసుకోలేదని, మీరు అనుకోరని నా పూర్తివిశ్వాసం. మీకు యేవిధంగా నేను సహాయపడగలనో అనేదే, నా ఆవేదన, మీరు కూడా నా మీద అంత ఆప్యాయత, గౌరవం చూపెడుతునే వచ్చారు. ముందు వెనకలు, అంతే. మీ మానసిక ఆందోళనను నా శాయశక్తులా తగ్గించటానికి, నిశ్చయం చేసుకున్నాను...' ఇంకా ఆనందం చెప్పబోతూవుండగా, సుందర్రావు కుర్చీలోంచి మెల్లిగా తూలుతూ లేస్తూ, 'ఏమిటి...' అన్నాడు.

'మీ అమ్మాయిని, నేను పెళ్ళిచేసుకుంటాను'...ఆనందం, నిటారుగా నిలబడి, కళ్ళార్పకండా, సుందర్రావు మొహంలోకి నిశ్చలంగా చూశాడు.

'నేను చెప్పబోయేది అదేనండి...' సంతోషంతో ఊగిపోయాడు చలమయ్య.

కుక్క బవ్ బవ్ మంటూ గభాలున వసంత దగ్గరకువెళ్ళి, చీరెకొంగుపట్టుకుని లాగుతోంది.

'నువ్వు నా సహాయంకోరి నా దగ్గరకువచ్చి, నాకే ...' సుందర్రావు గొంతులో జీరవచ్చింది అమాంతం, ఆనందాన్ని కౌగలించుకుని, "అమ్మాయి వసంతా" అంటూ బిగ్గరగా కేకపెట్టాడు.

———